

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/136/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613205408
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8613205408.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Romana Tótha, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 10.6.2014 pod č. k. 6C/353/2013-28, jednohlasne taktó

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Svidník zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplata sumy 175,- eur z titulu majetkovej škody a sumy 165,96 eur z titulu nemajetkovej ujmy, dôvodiac, že v pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol písomným podaním postupom podľa § 38 a násl. Exekučného poriadku zvolenému súdному exekútorovi vykonať exekúciu pre vymoženie svojej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX dlžníkom B. O., nar. XX.X.XXXX. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor pridelił registráciou exekučnej veci číslo EX 563/2006. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Žalobca návrh zdôvodnil tým, že súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku, najmä podľa ust. § 44 ods. 1 Exekučného poriadku a predložil jeho návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu, pričom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č. 5701*023149. Pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdny exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, spísal dňa 18.11.2010 a podal postupom podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite, a teda že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Nestalo sa tak, a to napriek tomu, že podaný návrh spĺňal všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené Exekučným poriadkom, resp. Občianskym súdny poriadkom. V exekučnom konaní vedenom podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku, platného od 1.9.2005, a podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, platného od 1.12.2006, je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas

potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenom čase. V predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. O všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do porušenia jeho práv a spôsobenej škody, sa dozvedel po doručení uznesenia exekučného súdu zo dňa 2.3.2011 o zmene súdneho exekútora (skutkový dej bol zavŕšený doručením uznesenia o zmene súdneho exekútora). Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 14.11.2013 žiadala návrh ako nedôvodný zamietnuť. Uviedla, že žalobca nepriložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď... Žalobca síce uviedol časť dôkazov, najmä odkazuje na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca sám. V tejto súvislosti navrhla aplikáciu ust. § 43 ods. 1 O.s.p., pričom poukázala na to, že v tomto momente nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Zo žaloby nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu, keďže v žalobe sa tituly prelínajú a žalobca jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu/titulov si uplatňuje svoj nárok. Čo sa týka uvádzaných prietahov v konaní, poznamenal, že žalobca neuvádza kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie. Žalobca neuviedol ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania z jeho strany, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušnom konaní predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti (to znamená, či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania). Má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

K podmienke uplatnenia nároku na súde žalovaná uviedla, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody jej boli doručené dňa 23.4.2012. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 bola okresnému súdu doručená predmetná žaloba, je zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti (doručenia na príslušný orgán) o predbežné prerokovanie na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Ďalej uviedla, že napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, bola jej doručená všeobecná odpoveď, kde žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie, dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode, doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol skutočnosť, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prietahy/ústavné sťažnosti, ani doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, resp. jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Vcelku žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Z uvedeného dôvodu preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný.

K nesprávne úradnému postupu spočívajúceho v údajnom porušení povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote odkázala na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., kde je explicitne uvedené, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pričom žalobca doposiaľ dôkazy potrebné pre posúdenie tejto otázky, predpokladané týmto ustanovením, nepredložil. K otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote žalovaná uviedla, že všeobecným predpokladom na zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov (keďže súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhodne v tomto uznesení aj o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu

exekúcie u pôvodného exekútora) a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ust. § 44 ods. 9 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok). Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa ods. 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Pripustila, že v niektorých jednotlivých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30 - dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť, v takých prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30 - dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Odhliadnuc od uvedeného v prípadoch podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Ak žalobca tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. Poukázala na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 16/02, ktorá konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy, Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v Ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy (I.ÚS 63/00). Vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora) zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Zároveň poukázala na ust. § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, z ktorého je zrejme, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

K existencii prieťahov v konaní poukázala na § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., kde je explicitne uvedené, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v zbytočných prieťahoch v konaní. Súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca si vo vzťahu k predpokladom posúdenia existencie zbytočných prieťahov v konaní nespĺnil ani povinnosť tvrdenia, ani povinnosť ich preukázania, a teda vzhľadom na vyššie uvedené nepovažuje existenciu prieťahov v konaní za preukázanú. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody, ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej

sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Z uvedených dôvodov nepovažuje za preukázanú ani existenciu prietahov v konaní.

K materiálnej škode v paušálnej sume 175 eur žalovaná uviedla, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. je okrem iného nevyhnutne preukázať existenciu škody. Podľa nej žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické.

K vyčísleniu škody žalovaná uviedla, že žalobca v žalobách neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Na základe ustálených definícií skutočnej škody a ušlého zisku má za to, že žalobca doposiaľ neunesol bremeno tvrdenia tým, že nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a zároveň zastáva názor, že žalobcom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech, a teda logicky nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Žalobca na preukázanie vzniku škody by musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Má za to, že žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadované paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Uplatňovať si 175 eur paušálne za každého dlžníka je nielenže nadhodnotené, ale aj nepreukázané. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, ktoré preukážu požadovaný nárok. Žalobca teda nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody.

K nemajetkovej ujme žalovaná uviedla, že žalobca poukazuje na viacero nálezov ÚS SR, kde rozhodoval po poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy, ktorá musí byť priznaná za každý rok prietahov, je nesprávna úvaha. Pri rozhodovaní ÚS SR vychádzal aj z významu sporu pre žalobcu, pričom v tomto prípade ide o veľkú spoločnosť poskytujúcu úvery fyzickým osobám. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba.

V závere žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že je potrebné zohľadniť aj ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj ust. § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. o výške takejto náhrady. Po aplikácii uvedených ustanovení nemožno dospieť k záveru o potrebe priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade, ak by inak boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, pričom v tejto súvislosti upozorňuje na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010) 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažností od slovenských spotrebiteľov, ako aj sťažnosť od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov. Žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb.

Na základe všetkých uvedených skutočností žalovaná je toho názoru, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote, a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Má skôr za to, že stav, v ktorom sa žalobca ocitol, si zaviniť sám, a to spôsobom vykonávania podnikateľskej činnosti, pasivitou pri obhajovaní svojich práv, a najmä je už v súčasnosti zrejmé, že žalobca si uplatňuje ničím neodôvodnené a ničím nepreukázané čiastky či už v podobe majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy. Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok, ktoré sú

potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., považuje žalobu za právne neopodstatnenú a navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Je nesporné, že žalobca na súdoch Slovenskej republiky podal veľké množstvo žalôb, v ktorých splnomocnil na zastupovanie toho istého právneho zástupcu, a je teda na ňom, aby personálne zabezpečil zastupovanie svojho klienta na jednotlivých pojednávaniach, pretože vzhľadom na množstvo podaní môže aj v budúcnosti vzniknúť situácia, že vzniknú kolízie jednotlivých pojednávaní a potom by súd mohol byť vo svojej rozhodovacej činnosti paralyzovaný. Okrem toho mal súd za to, že k spoľahlivému zisteniu skutkového stavu postačilo oboznámiť sa s právnym názorom oboch zúčastnených strán a so spisom, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Aplikáciou ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čl. 46 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, súd prvého stupňa uzavrel, že návrh žalobcu je nedôvodný. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že v prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o jeho žiadosti o zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote. Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinnosti pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne, a to: nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Súd prvého stupňa z exekučného spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4Er/302/2006 zistil, že žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola súdu doručená dňa 8.12.2010. Na základe výzvy súdu zo dňa 14.1.2011 poverený súdny exekútor JUDr. Ing. Karol Mihal písomným podaním zo dňa 4.2.2011 vyčísлил trovy exekučného konania. O žiadosti žalobcu ako oprávneného okresný súd rozhodol uznesením zo dňa 2.3.2011 pod č. k. 4Er/302/2006-18 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.9.2011 tak, že návrh oprávneného na zmenu exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zároveň ju zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.12.2011. Z uvedeného zistenia je zrejmé, že o zmenu návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté za 84 dní od podania návrhu.

Z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalobcu boli jej doručené dňa 23.04.2012. Žaloba v pôvodnom konaní v tejto veci bola doručená súdu dňa 27.9.2012. Žalobca podal žalobu predčasne, keď nárok na súde uplatnil pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie jeho nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak učiní skôr, ide o predbežne podanú žalobu, čo predstavuje samostatný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu jej predčasnosti. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa uzavrel, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie), v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prieťahy, pričom žalobca v konaní ani nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu. Teda nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu, škodu - príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Ak teda neuniesol dôkazné bremeno ani pri preukázaní vzniku

škody, nemožno mu priznať zo žiadnych dôvodov ani uplatnenú nemajetkovú ujmu v peniazoch. Preto súd prvého stupňa návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, keďže si ich ani neuplatnila.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal zrušiť rozsudok a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Odvolanie zdôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., t.j. že účastníkovi konania sa postupom súdu odhala možnosť konať pred súdom, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, a že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Pokiaľ ide o jednotlivé odvolacie námietky zdôraznil, že súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., a to jeho novú právnu úpravu, keďže v právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa článku 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí, a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z.. Súd svojím rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalšia odvolacia námietka sa týkala otázky trvania stavu právnej neistoty, pri ktorej súd vôbec nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Pokiaľ išlo o úvahy súdu o dĺžke a dodržania zákonnej lehoty, súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo, a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie.

Ďalej namietal, že súd nedostatočným spôsobom sa oboznámil so Znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške navrhutej škody a taktiež sa vôbec nezaoberal jeho návrhom na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd po zákonne ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR.

Žalovaný sa na odvolanie žalobcu písomne nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že pokiaľ okresný súd jeho návrh v celom rozsahu zamietol, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie rozsudku súdu prvého stupňa a k odvolacím dôvodom žalobcu odvolací súd dopĺňa:

Pokiaľ ide o jednotlivé odvolacie námietky, treba povedať, že súd prvého stupňa síce vychádzal z ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012, avšak nepriamo aplikoval novú úpravu § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že aplikácia tohto ustanovenia je na mieste, pretože nejde o prípad pravej retroaktivity. V danom prípade je treba rozlišovať pravú a nepravú retroaktivitu, pričom význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Pri nepravéj retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúcnosti prinesie účinné zmeny aj tých práv, alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou

úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy, a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu, zavádza do budúcnosti nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (viď. uznesenie NS SR z 29.6.2010 sp. zn. 4Cdo/98/2010). Tu odvolací súd zdôrazňuje, že nová právna úprava ustanovenia § 9 ods. 2 účinná od 1.1.2013 nijako neneguje účinky nesprávneho úradného postupu tak, ako sú vymedzené v § 9 ods. 1 tohto zákona, avšak pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci, alebo zbytočných prietahoch v konaní, musí vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Teda toto nové ustanovenie akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, len tento rieši v čase účinnosti novej právnej úpravy, nová právna úprava uznáva práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu, len zavádza do budúcnosti nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, priznáva im nový obsah.

Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky týkajúce sa otázky trvania stavu právnej neistoty a dodržania dĺžky zákonnej lehoty pri rozhodovaní o zmene exekútora, tieto sú z pohľadu toho, že nie sú naplnené podmienky ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov nevýznamné, keďže nie je naplnený prvý predpoklad zodpovednosti za škodu vymedzený ustanovením § 3 ods. 1 písm. d/, ustanovením § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1 a ustanovením § 9 ods. 1, 2 vyššie uvedeného zákona.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

V odvolacom konaní žalovaný bol úspešný, avšak trovy odvolacieho konania mu nevznikli. Z tohto dôvodu mu ich náhrada priznaná nebola. Rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania má oporu v ustanovení § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.